

Arvostelut

Charles Burns: Musta aukko (Black Hole)
Suomentanut Juha Ahokas
LIKE

On hienoa, että erään amerikkalaisen vaihtoehtosarjakuvan huipputekijän pääteos on saatu suomeksi. Vielä tosin pitää nillittää siitä, että Mustan aukon olisi voinut painattaa hiukan laadukkaammalle paperille. Nyt lopputulos näyttää enemmän ”harmaalta aukolta”.

Muuten ei teosta käy moittiminen, ja onhan tätä ehditty jo Sarjainfonkin sivuilla hehkuttaa. Musta aukko on Burns

nuoruuden tilinpäätös, lähes 400-sivuisen kuvaus lapsuuden ja 1970-luvun lopusta. Hahmot elävät aikuisikänsä ensimmäistä kesää, ja persoonallisuudet niin hyvässä kuin pahassa alkavat muotoutua.

Burns ei jätä murrosiän fyysisiä muutoksia vain finniin tasolle. Seattlelaisnuorten keskuudessa puhkeaa teinirutto, joka pahimmillaan muuttaa sairastuneet epämuodostuneiksi hirviöiksi. Teinien vartaloihin ilmestyy ylimääräisiä ruumiinaukkoja, mikä hämmentää nuoria jotka ovat hädän tuskin tietoisia edes normaaleista kehoistaan, ainakaan vastakkaisen sukupuolen osalta.

Tietämättömyydestä sikiävät julmat puheet ja teot kohdistuvat erityisesti rutton runtelemiin ”friikkeihin”. Luonnollisesti tarinan pahimpia hirviöitä ovat ne, jotka eivät mutatoitu — eivät ole valmiita uuteen lihaan tai nahkansa luomiseen. Poikkeavat on eristettävä tai tapettava heti.

Burnsin suurteos on kaikin puolin täynnä syvää mustaa, syöksyä kohti tuntematonta. Musta aukko hätkähdyttää kuin David Cronenbergin elokuvat parhaimmillaan.

Vesa Kataisto

©Charles Burns

Teinien vartalot ravistelevien ja hämmentävien muutosten kourissa Charles Burns'n mestariteoksessa.

oking Features

Mort Walker: Masi - stripit ja sunnuntai-sivut 1950 - 1952
Suomennos Anssi Alanen ja Veikko Malmberg
EGMONT

Kronologisessa järjestyksessä ilmestyvät sanomalehdistriippien kokoelmat ovat aikamme ilmiö. Sinänsä hyvä, että sarjoja on nyt saatavilla kestävässä ja kovakantisessa muodossa myös suomeksi. Siitä voidaan olla jo eri mieltä, kannattiko aloittaa juuri Masista. Varman päälle pelaaminen on toki ymmärrettävää, ja Jermulan porukalle riittää faneja. Lehtimuodossa Masia on julkaistu useampaan otteeseen aina 1960-luvun alusta lähtien, ja näitä vanhaisiakin strippejä on nähty meillä Kustannus Oy Jalavan 1980-luvulla julkaisemissa kolmessa albumissa.

Walker on myös tiimeineen kierittänyt paljon vanhoja aihioitaan, joten mitään superyllättävää ei ole luvassa. Masin huumori on äijäpainotteisesta hahmogalleriasta huolimatta sangen kilttiä ja ilmestymisaikaansa liiaksi sitoutumatonta. Stripit ovat kestäneet paremmin aikaa kuin mitä uskon tämän päivän laimeiden masistelujen kestävän. 1950 -

luvulla strippisarjoille annettiin vielä kunnolla julkaisutilaa, ja niinpä tämän kirjan sarjat ovat myös graafisesti napakoita, visuaalisesti ytimeen tiivistettyjä mutta miellyttäviä silmälle.

Alkujaan Masin aihepiiri oli aivan toinen ja päähahmon nimi Spider. Toisesta maailmansodasta, toimittajan tutkinnosta ja perheen perustamisesta suoriutunut Mort Walker muutti New Yorkiin vuonna 1948 tavoitteenaan tulla ammattipiirtäjäksi. Tarjontaa oli vain paljon enemmän kuin julkaisijoita. Sanomalehtisarjojen puolella oli hieman väljempää, joten Walker jakoi yksittäiset vitsikuvansa ruuturiviksi. Spider-nimi oli varattu, joten sarjan päähahmosta tuli Beetle Bailey, laiskanpulskea opiskelijapoika.

Opiskelijaeloa kesti vain reilun puolen vuoden ajan, sillä college-ympäristö ei tarjonnut sarjalle riittävää kipinää yleisönsuosion syöttämiseen. Korean sota syttyi ”sopivasti”, ja sen seurauksena Masikin värväytyi armeijaan. Silmiä suojannut Panamahattu vaihtui yhtä peittävään verikauhaan maaliskuussa 1951.

Sillä tiellä Masi on edelleen, eivätkä maailman myllerrykset ole heilautta-

neet Jermulan väkeä todellisiin kriisipesäkkeisiin edes Bushin virkakaudella. Pentagonista ei kuulu kirjettä kenraali Kaluunalle vaikka mitä tapahtuisi.

Hahmogallerian tyypit alkavat muotoutua heti alusta asti. Masia lukuun ottamatta kyse on kuitenkin vielä nimenomaan tyypeistä, ei todellisista persoonallisuuksista. Kun Masin menestys kasvoi, Walker palkkasi apulaisia ja heidän kauttaan sarjan teemoihin tuli uusia näkökulmia, myöhemmin myös spin-off sarjoja, kuten Liisa ja Lasse (Hi and Lois). Silti on pidettävä melkoisena työvoittona että näinkin yksioikoisesta aihepiiristä on saatu kehrättyä huumoria jo kohta 60 vuoden ajan. Toivotaan että Masikokoelmasarja jatkuu rivakasti, sillä sarjan parasta aikaa oli 1960-luku, joka muutenkin edustaa amerikkalaisten huumoristrippisarjojen kultakautta. Nyt jäämme vielä odottelemaan yhtä perusteellisia kokoelmia mm. Velhosta ja Pulterista.

Vesa Kataisto

Ralf König:
Itämaiden taikuri
Suom. Hannu Tervaharju
LIKE

Ralf König on viime aikoina ollut hyvässä vedossa. Kuin kanit konsanaan (Like, 2004) oli miehen tuotannon parhaasta päästä. Myös Itämaiden taikuri jatkaa yhtä irtonaisella linjalla.

Königin tuotannossa on kaksi pääjuonetta: klassikkosovitukset (Lysistrata, Jago) ja nykypäivään sijoittuvat koomiset homoyhteisön kuvaukset (Sonninpallit, Konrad ja Paul). Itämaiden taikuri on täysin Königin oma luomus, mutta silti se yhdistää tekijänsä päälinjat. Tarina kulkee Tuhannen ja yhden yön ajoilta tähän päivään.

Poliittisesti korrekten kansalaisten käteen ei sovi tätäkään Königiä lykätä. Itämaiden taikurissa Jammerjallan aavikolla meuhkaavasta tiukkapipoisesta mullahista taiotaan lampunhenki. Lamp-

oking

Kun pulloa hinkkaa, ulos pullahtava djinni tekee mitä vain. Ihan mitä vain.

pua hieromalla haaremin naiset (ja Königistä kun on kyse, niin tietysti miehet) saavat käsiinsä oikean sitosonnin, joka viihdyttää heitä illat läpeensä.

Halutessaan Itämaiden taikurista voi kaivaa ahdasmielisyyden vastaisen sanoman. König asettaa kuitenkin tarinan-

kerronnan poliittisten mielipiteidensä tai arvojen julistamisen edelle. Siinä mielessä hän on tehokkaampi vaikuttaja kuin moni vaikuttamisen ammattilainen.

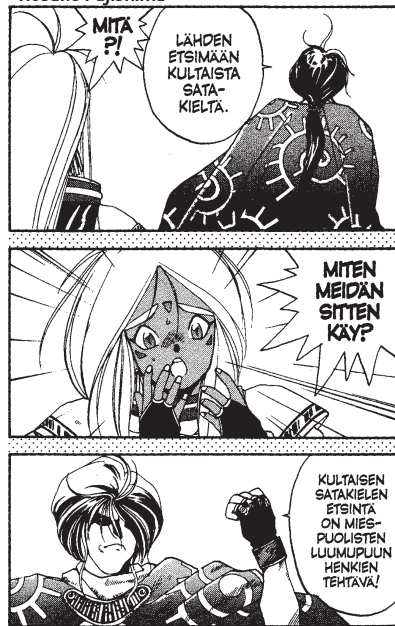
Ville Hänninen

**Kosuke Fujishima:
Oh! My Goddess 1-2
EGMONT**

Kosuke Fujishiman mangasarja sotkee fantasiaa ja romantiikkaa tavalla, joka on tuttu monen monituisista saman lajityypin mangoista. Alun perin 1980-luvun lopulla ilmestymisensä aloittanut ja sittemmin yli 30-osaiseksi venynyt Oh! My Goddess on kreisikomedia, jossa tahdoton yliopistonörtti Keiichi saa suojelijakseen jumalatar Belldandyn, joka voi silmänräpäyksessä toteuttaa kaikki tämän toiveet. Päähänpotkittu teinipoika, jolla on rajattomasti valtaa: kuulostaa toimivalta idealta, mutta Fujishima ei hyödynnä ainakaan aluksi sen mahdollisuuksia väkevimmällä mahdollisella tavalla.

Keiichi epäröi käyttää Belldandyn voimia hyväkseen, joten sarjassa keskitytään lähinnä arkipäiväisiin komelluksiin. Niissä jumalattaren voimat ovat tietysti tämän tästä avuksi. Sarjan keskeiseksi koukukseksi näyttää muodostuvan Keiichin ihastus naiiviin Belldandyyn. Teiniromansi etenee jäävuoren nopeudella, kun ujon Keiichin yri-

©Kosuke Fujishima

tykset lähestyä Belldandya menevät kerta toisensa jälkeen mönkään taikavoimien puuttuessa peliin.

Vaikka valtaosa käänösmangasta onkin nuorille suunnattua fantasia-

hömppää, olisi kohtuutonta väittää tarjonnan olevan laadullisesti huonoa. Yksipuolista se toki on, mutta esimerkiksi Oh! My Goddess on hauska ja teknisesti etevä genrensä edustaja. Jo kahdessa ensimmäisessä suomennetussa pokkarissa Fujishima todistaa olevansa kelpo tarinankertoja, joka osaa tiivistää kokonaisen tarinan yhteen lyhyeen episodiin samalla, kun kehittää pikku hiljaa hahmoja ja näiden keskinäisiä suhteita. Episodimaisuus korostaa sarjan viihdelukemistoluonnetta: sitä on helppo lukea osissa, jättää kesken ja aloittaa uudelleen. Merkittävää keskittymistä ei Fujishiman saippuaoopperan seuraamiseen tarvita.

Sarjan suosion ja kahden ensimmäisen kirjan perusteella näyttää siltä, että Fujishima pystyy varoimaan teemaansa koko lailla loputtomiin. Jaksako romanttinen fantasiakomedia kiinnostaa yli kolmenkymmenen osan verran, riippuu lopulta lukijan mieltymyksistä. Ja iästä: Oh! My Goddessin kohdeyleisön ikä alkaneen ykkösellä.

Otto Sinisalo

**Stefan Petrucha - Sho Murase: Neiti etsivä 1 - River Heightsin demoni
Suomentanut Antti Koivumäki
EGMONT**

Alkuperäisiä Neiti etsivä -kirjoja on tehtailtu jo 1930-luvulta lähtien. Niiden kirjoittajaksi mainitaan ”Carolyn Keene”, salanimi, jonka suojissa on vuosikymmenien aikana työskennellyt ainakin tusinan verran kirjoittajia. Suomennettuja Neiti etsiviä on suomeksikin ilmestynyt vuodesta 1955 lähtien jo yli sadan kirjan verran. Kaikkiaan teininokkelikko Nancy Drewn seikkailuja on maailmalla myyty yli 200 miljoonaa. Hahmon suunnitteli Harold Stratemeyer, joka kuitenkin kuoli ennen kuin ensimmäinen teos ilmestyi. Hänen tyttärensä Harriet Stratemeyer Adams jatkoi hahmon kehittelyä Stratemeyer syndikaatin nimissä. Firma on tunnettu viihdekirjoistaan, joiden oikeat kirjoittajat harvemmin saivat nimiään teosten kansiin.

Suomessa ”Nancy” kalskahti liian anglistiselta, joten meillä hahmo on tunnettu Paula Drewn nimellä. Sarjakuvakäännöksessä alkuperäisnimi on säilytetty. Sinisilmäinen ja pirtsakka, pysyvästi 18-vuotias Neiti etsivä seikkailee minkä ehtii tiukasti mitoitettussa sivumäärässä ja kiltisti oikeudenomistajan määrittelemien normien mukaisia juonenkäänteitä noudatellen.

Sarjakuvaversio on myös varman päälle pelattua käyttövihdettä. Käsikirjoittaja

Viiden vuosikymmenen takaa palaava pirtsakka Neiti etsivä on päivitetty muodimukaisesti 2000-luvulle sopivin manga- ja animemaustein.

Petrucha on kirjoittanut aiemmin mm. Salaiset kansiot -romaaneeja kuin myös Mikki Hiiren seikkailuja Egmontille. Piirtäjä Murase yhdistelee tyyllisesti itää ja länttä, apunaan 3D-artisti Rachel Ito, joka saa kuvat näyttämään kuin ne olisi napsittu animaatioelokuvan storyboardista.

Ihkun idyllisessä River Heightsin pikkukaupungin laitamilla näyttäytyy kumma olento, ja sitäpä tutkimaan käy Nancy, apunaan erottamattomat ystävättärensä George ja Bess. Bess on arka ja muodokas hupakko, George alias Georgia taas reipas poikatyttö. Pojat ovat lä-

hes kasvottomia pullistelijoita, jotka turvaavat enemmän nyrkkeihin kuin järkeensä, mutta ovat kuitenkin kivaa seurata tarinan harvoina svantohetkinä. Seuraa huikeaa jännitystä ja tiukkoja tilanteita, kun esimerkiksi Nancyn autosta loppuu bensa pahassa paikassa — kahdesti tarinan aikana. Reippaat tytöt ratkovat kierojen keinottelijoiden katalat luonnon saastutus suunnitelmat, ja kohta onkin taas aika tempautua uuteen, ihan odottamattomaan seikkailuun.

Vesa Kataisto

Mauri Kunnas

Tämä jäi sensuuriin kynsiin tälläkin kertaa tästäkin kokoelmasta, Iltaset 11.11.1974 ja Kupla n:o 9.

Mauri Kunnaksen Varhaisia töherryksiä – sarjakuvia vuosilta 1965-75 OTAVA

Esipuheessaan Kunnas muistelee elävästi tutustumistaan sarjakuvan ihmemaailmihin ja kertoo yrittäneensä itseilmaisua kyseisen keinon kautta jo nelivuotiaana: ”Süsteys ja huolellisuus eivät koskaan olleet vahvoja puoliani, mikä mielestäni näkyy yhä tuotannossani. Varhaiset sarjakuvani olivatkin enimmäkseen töherryksiä - innokkaita töherryksiä.”

Ilmassa liikkuu aina omanhajuisensa ajan henki, joka tyyllisesti on tarrannut Kunnakseenkin. Kalevala oli oiva, vakava opus kytkettäväksi 1960-luvun puolivälin populaarikulttuuriin. Tietysti Väinämöisen ja Joukahaisen kilpalaulanta onkin muuttunut kitaraduelliksi - ”Roll over Beethoven” - mutta aika perinteistä koulupoikahuumorihan tämä vielä on. Hyvällä tahdolla herjailuja täyteen pakatuista sivuista voi aistia Nyrok Cityn ensioireilua. Sherwood (1969) on puolestaan melkoisen selkeä MAD-pastissi.

Ylitse muiden sankareiden on Kunnaksellakin ollut Mustanaamio, jonka vaeltava haamu kummittelee vähän vä-

liä Varhaisissa töherryksissä. Kaikkia Kunnaksen Mustis-pastisseja ei edes tähän opukseen ole saatu mahtumaan, muutama sivu on kansalle tarjolla vielä Pehmeä Pyramidi -antologiassa (Turun Sarjakuvakerho 1990).

Kun eivät lehdet ymmärtäneet ottaa sivuilleen Kunnaksen sarjoja, tämä väänsi sitten pilkkasarjakuvaa omaksi ilokseen ja pitkien kesäpäivien ratoksi, päätyen toteuttamaan omakustanteenkin. Helmiä siolle (1971) on jo pitkään ollut keräilyharvinaisuus, kyseisessä Taideteollisen korkeakoulun opiskelijoiden julkaisussa esittäytyi kansallemme myös toinen Carl Barks -fani, Tarmo Koivisto.

Sarjakuvailmaisuus alkaa olla jo hanskassa, vaikka tekstiä piisaa edelleen reilusti - onneksi jutut ovat hauskoja niin kuvien kuin kirjaintenkin osalta. Koiramäkeen oli vielä pitkä matka, mutta tulipa sitten eteen oikein ammattiduunikin, kun Iltaset-lehti alkoi julkaista Kotlant Jaartia (1973-74). Suomen Sarjakuvaseura on julkaissut nämä kaksi stripisarjakuvamuotoista episodina koostealbumina (1982). Kun sen toinenkin painos on viimein myyty loppuun, on varmaan hyvä aika tuoda ”Julparutsin jalokivien mysteeri” ja ”Panjonsoitajan

ropleemi” jälleen uuden sukupolven viattomien silmien eteen.

Jerry Cottosen eli Jeff Cottonan seikkailuja nähtiin jo Helmiä siolle -lehdissä, mutta nyt Kunnas on ottanut homman tosissaan, ja tulos on edelleen parhainta. Aika on syönyt tarinoista tietty viittaukset, mutta juonet kulkevat säälimättömästi umpisolmujen läpi. Neljännesvuosisata sitten tekijän itesensuuri oli vielä kovin tiukka, ja Varhaisissa töherryksissäkkin on tarjolla lievästi sensuroitu versio kyseisistä seikkailuista. Kunnas-puristit joutuvat kaivamaan divarien kätkeistä Oulun Sarjakuvaseuran julkaiseman Kupla-lehden numero 9 (1/1983) nähdäkseen, mitä kohtauksia kuvakirjasetä Mauri ei halunnut jälkipolvien pilttien lukevan.

Varhaisia töherryksiä on aikansa kuvastin, mutta ei mitenkään vähäteltävä opus, yhä useammin kuin paikka paikoin hervottoman hauska kivirekireissu matkalla Suomen myydyimmäksi lastenkirjailijaksi. Jostakin on aina lähdeittävä rakentelemaan.

Vesa Kataisto

KVAAK UUDISTUU!

KESKUSTELUALUE

GALLERIA

UUTISET

ARVOSTELUT

ARTIKKELIT

Kosketus.

Mari Ahokoivun sana-assosiaatiosta.

karikatyyripiirtäjä Olli Hietala kompastuu myös antologian formaattiin. Hänen tarinassaan on hetkensä, mutta sisältöä ei lopulta kuitenkaan tarpeeksi.

Pienlehdet ovat pienlehtiä syystä. Uransa alkutaipaleella olevalla taitelijalla on usein vaikeuksia täyttää ideoillaan ja taidoillaan pienen lehden sivua, saati sitten julistekokoista sivu-

hirviötä, kuten Poikani Bremer todistaa turhan usein. Sanottavaa ja taitoa ei välttämättä ole vielä tarpeeksi. On kuin heittäisi käsipohjaa lästiteleviä uima-altaan syvään päähän: siitä tulee sotku ja paljon kelluvia ruumiita.

Naama kustannuksen kunnianhimoa on silti kiitettävä. Poikani Bremer on vaikuttava kustannushanke nuorilta tekijöiltä. Jos sisällön valikoitiin, toimittamiseen ja julkaisuformaatin hyödyntämiseen käytetään enemmän ajatusta, on Naaman seuraava antologia merkittävästi onnistuneempi.

Otto Sinisalo

**Poikani Bremer
NAAMA KUSTANNUS**

Naama kustannuksen uusi antologia Poikani Bremer on liian suuri. Yli 150-sivuinen, isoon albumikokoon tehty antologiajärkale esittelee tekijöitä, joista suurin osa ei ole valmiita täyttämään julkaisun juhlevia mittoja.

Antologian 19 tekijää ovat nuoria, vanhimmat nähtävästi alle kolmikymppisiä ja nuorimmat hädin tuskin täysi-ikäisiä. Poikani Bremerissä ei ole yhdistävää teemaa, vaan tekijät ovat saaneet tehdä sarjakuvan haluamallaan tyyllillä vapaavalintaisesta aiheesta. Turhan usein

antologian sarjakuvanovellit ovat vailla voimallista keskeistä ideaa ja jäävät irrallisiksi välipaloiksi, joskin muutama tekijä erottuu edukseen.

Eniten lihaa sarjakuvaansa on saanut Rami Selin, jonka hirtehin tulkinta Raamatun Josefista on persoonallinen, vaikka hänen oppi-isänsä Ville Rannan kosketus onkin ilmeinen. Antti Kiron mielipuolen logiikalla toimiva kuvaus ylpeydestä ja lankeemuksesta on tarpeeksi kaheli naurattaakseen. Herta Nilssonin kuvittamissa sotamuistelmissa on ilmapuutta ja tunnelmaa, sanoin kuin Mari Ahokoivun sana-assosiaatiosarjakuvassa. Sarjakuvablogistaan tunnettu lahjakas

**Pauli Kallio - Kati Kovács:
Väritetyt unet
ARKTINEN BANAANI**

Tavallisesti, kun joku haluaa kertoa unistaan, tietää, että on aika vaihtaa kohteliaasti puheaihetta tai seuraa. Unet saattavat olla näkijänsä alitajunnasta kumpuavia kuvia, mutta ne ovat kultuuna harvemmin erityisen kiinnostavia. Unissa ei tavallisesti ole erityistä draaman kaarta saati sitten logiikkaa ja niiden merkityksen etsiminen lipsahtaa helposti - katson sinua, herra Freud - ylitulkinnan puolelle. "Unenomaisuus" tai "unen logiikka" fiktiossa on vastaavasti turhan usein - katson sinua, herra Lynch - tekosyy tehdä fiktiota ilman tyydyttävää sisältöä. Idean nouseminen alitajunnasta, ei yksinään tee siitä arvokasta tai kiinnostavaa.

Uudessa albumissaan Pauli Kallio ja Kati Kovács joutuivat silmäysten muun muassa näiden haasteiden kanssa. Väritetyt unet on kokoelma Kallion unia Kovácsin piirtäminä. Värillisiä unijaksoja rytmitetään mustavalkoisilla katkelmilla kertojan arjesta, joissa kommentoidaan öisiä näkyjä.

Periaatteessa Kallion ja Kovácsin unikuviutukset ovat yhtä suloisien yhden-

Please, please me, Lennon McCartney.

tekeviä kuin mitkä tahansa yritykset purkaa unia tarinoiksi. Kallio on kuitenkin ansioitunut kirjoittaja, joka osaa dramatisoida unensa: hän on valikoinut sellaisia, joissa on jonkinlainen draaman kaari tai joihin sellainen on jälkepäin lisätty. Mikä tärkeintä, hän onnistuu luomaan tarinoiden unilogiikan avulla tunnistettavia, jopa samastuttavia kohtauksia. Kallio kuvaa unennäkemisen kokemuksesta tarkkanäköisesti ja kiinnostavasti - juuri tuollaisiahan ne aina ovat!

Kovácsin verevä tyyli taipuu Kallion käsikirjoituksen vaatimuksiin, oli sitten kyse Helsingin keskustassa kummittelevista Lennonista ja McCartneysta tai

©Kovács/Kallio

Kallion kertojahahmon vastahakoisesta paluusta armeijan harmaisiin. Värien käyttö ansaitsee erityismaininnan: on ilo nähdä sarjakuva, jossa värejä käytetään kerronnan eikä vain kuvien lisäulottuvuutena.

Kokonaisuutena Väritetyt unet on ansiokas, vaikka se periaatteessa onkin sarjakuvallinen vastine sille tyyppille, joka välttämättä haluaa kertoa unistaan. Se onnistuu puristamaan jotain hauskaa ja kiinnostavaa hankalasta ja kuluneesta aiheesta.

Otto Sinisalo

Pauli Kallio - Jii Roikonen:
FC Palloseura - Pakki, toppari,
kärkimies, veskari
EGMONT

Laskettakoon FC Palloseura-sarjakuvan käsikirjoittaja Pauli Kallion ja piirtäjä Jii Roikosen ansioksi se, että sarjan tuorein kokoelma viihdytti myös jalkapallosta käytännössä mitään ymmärtämätöntä. Jalkapallo on aina näyttänyt minulle jonkinlaisena simuloituna autismina, jossa sekalainen joukko eksyneen oloisia ihmisiä harhailee liian suurella nurmikentällä. Välillä osa joukosta havahtuu rientämään pallon perään. Joskus tapahtuu ”paitsio”, kuin mielivaltaisen lähihoitajan langettamana rangaisuksena. Tämä toiminta on jostain syystä maailman suosituinta ajanvietettä.

Jalkapalloa paremmin ymmärtävän Kallion sarjakuva on avoin rakkautentunnustus lajille ja sitä ympäröivälle kulttuurille. Nukkavierun divarijoukkueen edesottamuksia kentällä ja kotona seuraava strippisarjakuva on tuttua Kalliota: huumori on lempeästi piikittelevää ja kokonaisuuden päällä leijuu tietty

Pallo haltuun eikä hanskoja naulaan.

kesäisen sunnuntai-iltaapäivän hien- ja pullantuoksuinen idylli.

FC Palloseuraa pitkään piirtäneen Pentti Otsamon korvaa uudessa albumissa parhaiten Jasso-kissastaan tunnettu Jii Roikonen. Haastattelujen mukaan jalkapallo ei ole Roikoselle erityisen tuttu laji, joten Kallio on joutunut valmentamaan uutta kumppaniaan lajin saloissa. Roikosen notkeat koreografiat hämäävät ainakin ummikkoa menestyksekkäästi.

Osa Kallion vitseistä nojaa jalkapallon historiaan tai ajankohtaisiin tapahtu-

oKallio/Roikonen

miin eivätkä ole luonteeltaan siten erityisen universaaleja. FC Palloseura-sarjoja lävistää kuitenkin samastuminen ja ymmärrys etenkin jalkapalloa harrastavia kohtaan.

Kallio ja Roikonen maalaavat kuvan intohimoisista mutta ironisen illuusiottomista pallonpotkijoista perheineen. Jalkapalloa ei välttämättä voi ymmärtää, mutta sen harrastajia kyllä.

Otto Sinisalo

Jyrki Nissinen: Nuolee kuin eläin sipsiä
ZUM TEUFEL

Turhan harvoin kasvaa meikäläiseen sarjakuvakenttään jotain todella omaperäistä, varsinkaan huumorin saralla. Nissinen on tervetullut tulkas, hän ponnistaa samasta absurdismin kaivosta kuin Jukka Tilsa tai Tommi Liimatta, kohoten kuitenkin

kin päätä ylemmäs ainakin viimeksi-mainittuun verraten.

Vieremän kunnan vedessä on ilmeisesti jotakin mielenkiintoista, juuri mitään muuta erikoista virittävää ei tuon Juhani Ahonkin kotipitäjän luulisi tarjoavan nuorelle ihmiselle. Koulupäivää elävöittääkseen Nissinen ryhtyi piirustelemaan paperille rujoja ”tappojuttuja”, joista sitten kehkeytyi kolme Vainajan velat -oma-

kustannetta vuosina 2001 - 03. Nissinen on pitänyt aistinsa auki koulutunneilla ja kotona Speden ohjelmien aikana.

Tältä pohjalta on suodattunut paperille joukko rajuja ja hulvattomia, kerrallaan sivun mittaisia pusauksia, joissa lyödään sanaleikkillä ja tapetaan kirveellä. Varsinkin nimien sekä otsikoiden kehittäjänä Nissinen on loistava.

Jorma Orava, Kasi Sika ja Kudos Kalle ovat hänen sankareitaan, vanhastaan tuttuja nimiä unohtamatta. Joulupukki päätty talvisotaan teilaamaan Pakkasukon ja Kolumbus puhkuu koko planeetan litanasta maapalloksi. Sepde Basanen ilmestyy Euromarketissa. Nissisen hahmoilla on koko ajan hirmuinen meininki ja uho päällensä. Eikä sellaisesta tietenkään mitään hyvää seuraa. Viimeisessä ruudussa seisoo krapula tai useimmiten kuolema.

Nuolee kuin eläin sipsiä ei ole mitenkään hienostunutta tai viimeistellyä työtä, ja siksi tämän teoksen lukeminen on juuri niin ilahduttavaa tai epämiellyttävää kuin pää seipään nokassa.

Myynnintehostamisen ohjeistusta.

Vesa Kataisto